

M A R W N A D,
 ER COFFADWRIAETH AM
DRI O BLANT Y DIWYGIAD,
 YN
TROEDRHIWDALAR A BULAH,
A ymadawsant a'r Byd drwy Angau, yn
Mis Mehefin, 1841;

SEF

Isaac Davies, Ty'nwaun; Elizabeth Jones, Castell;
a Rees Williams, Tycochbach

GAN ROGER JONES, LLANWRTYD,
Brawd arall i Isaac o Drefsis.

AIL ARGRAFFIAD,--PRIS CEINIOG A DIMAU.

1. Y mae angau, 'r gelyn olaf,
 Fel yn rhodio gylch y wlad;
 Lawr mae'n torri'r i'entid hawddgar,—
 Rhaid yw gadael mam a thad.
 Fe wnaed undeb, 'rwy'n hyderu,
 Cyn wynebu lawr i'r glyn,
 A'r gwr waedodd rhwng y lladron,
 Gynt ar ben Calfaria fryn.

2. Er mor chwerw mae rhieni
 Yn galaru ar eu hol,
 Pe caent feddu perlau'r India,
 Ni ddychwelent yma'n ol:
 Maent, 'r wy'n credu, gyda'r Iesu,
 Ac yn canu gyda'r saint;
 Ni bydd neb i drag'wyddoldeb,
 All fynegu gwerth eu braint.

3. Mae perth'nasau yn galaru,
 O waith colli rhai'n yn wir,
 Brodyr a chwirydd hefyd,
 Sydd yn ol mewn anial dir:
 Ymddriedwch yn yr Iesu—
 Medr lynu'n well na brawd;
 Pawb a'i caffo'n rhan mewn difri,
 Nid a rheini byth yn dlawd.
4. Fel glaswelltyn, yn dra buan,
 Byddwn wedi gwywo'i gyd;
 Nid yw'n dyddiau, ar yr hwyaf,
 Ond fel cysgod yn y byd?
 'Hedeg adre'n morau 'u dyddiau
 Wnaeth cyfeillion hoff a chu,
 Lle maent heddyw'n canu'n uchel,
 Yn Nghaersalem dawel fry.
5. Isaac Davies aeth yn mlaenaf
 Maes o'r rhyfel tua thref,
 Ac Elizabeth, yn fuan
 Wedi'n a'i cynlynodd ef;
 A Rees Williams sydd yn gorwedd,
 Mewn oer annedd, gyda hwy;
 Wedi gadael byd y llafur,
 Ni ddychwelant yma mwy.
6. Llafur blin osodwyd ini,
 I ymguro dan yr haul;
 Nid oes yn y greadigaeth,
 Ddim cysuron gwir i'w cael:
 Fel gwreichionen yn ehedeg,
 Mewn byr adeg fyny fry,
 Felly'n hollol, mor naturiol,
 Oll i flinder ganwyd ni.

7. Byd y gorthrymderau, ydym
 Yma etto ynddo'n byw;
 Ond mae teyrnas r ad yn aros
 Plant a phobl ffyddlon Duw;
 Ond nid am ffyddlondeb gwelir
 Neb o'r saint yn nheyrnas nef,
 Ac nid heb ffyddlondeb safwn
 Yn ei ymddangosiad Ef.
8. Ffyddlon, effro, a llafurus,
 A phur wresog gyda'r gwaith,
 Oedd yr i' enetyd sydd yn canu,
 Heddyw'n iach ar ben eu taith;
 Wedi gadael arfau rhyfel,
 Ac a phalmwydd yn eu llaw
 Aethant adre' drwy bob rhwystrau,
 Mewn i'w gwlad yr ochr draw.
9. 'R ydym ninnau'n brisio'n gyflym,
 Bob mynydyn, tua'n gwlad;
 'Nawr mae'r amser ini lefain
 Am gael cymmod yn y gwaed;
 Mae ein hadeg yn myn'd heibio,
 Mae ein dydd yn fyr a brau,
 Yn dra buan gorfydd ini
 Orwedd obry yn y clai.
10. Mae'n cyfeillion hoff garasom,
 Pan yn rhodio'r ddaear hon,
 Wedi gorfod myn'd i orwedd,
 Lawr i'r ceufedd dan y don;
 Yno byddant yn y graean
 Oer, yn cysgu'r dawel hun,
 Hyd nes cano'r udgorn olaf,
 Ar ddyfodiad Mab y Dyn.

11. Os yn Nghrist y buont feirw,
 Do'nt i fyny ar ei wedd,
 Hwyl ga'nt byth fod ar ei ddelw,
 'Nol agoro'r tywyll fedd;
 Eiddo Crist gyfodant gyntaf,—
 Yna ninnau, y rhai byw,
 Gipir fynu i'r cymmylau,
 I gael cwrdd a'n Harglwydd gwiw.
12. Yna byddwn yn wastadol,
 Gyda'r Arglwydd yn ein lle,
 Byth heb ofni 'madael mwyach,
 Oddifewn trigfanau'r ne';
 Pawb yn chawreu'u haur delynu,
 A choronau ar eu pen;
 Dyma destun eu canïadau,—
 'R gwr fu farw ar y pren.
13. Mae E'n destun hollol addas,
 O fewn urddas byrth y nef,
 Lle mae'r teulu oll yn canu,
 Ac yn ei addoli ef;
 Maent yn berffaith eu haddoliad,
 Ac yn llawn o gariad Duw:
 Ond er hyny, daeth yr Iesu,
 Lawr i brynu dynol ryw.
14. Fe adawodd wlad gogoniant,—
 Fe ddaeth lawr i'r ddaear hon:
 Ca'dd ei wadu, ca'dd ei werthu,
 Ca'dd ei frathu dan ei fron;
 'Roedd ei gariad yno'n berwi,
 Yn ei fynwes ef mor fawr,
 Nes rhoi 'i fywyd ar Galfaria,
 Er mwyn cadw llwch y llawr.

15. Nid wy'n ammeu mae gwrthddrychau
 Cariad Iesu aeth yn mlaen;
 Pawb adawsant pan yn ieuanc,—
 Aethant mewn i Salem lân:
 Ffyrdd yr Arglwydd sy'n y moroedd,
 A'i lwybrau yn y dyfroedd mawr—
 Gado'r hen a wnaeth yr angau,
 Torri'r egyn mân i lawr.
16. Daethant mewn i winllan Iesu,
 Pan yn moreu dyddiau'u hoes,
 Cyn i'w haul dd'od yw *feridian*,
 Wedi gorphen gario'r groes:
 Pedwar deg a phump o flwyddi,
 Dyna'r cyfrif oll yn awr,
 Oedd eu hoedran gyda'u gilydd,
 Pan yn gadael daear lawr.
17. Os awn etto i'w dosparthu,
 Ac i'w cyfrif bob yn un,
 Pan yn myn'd i'w pryddlid wely,
 Ac i gysgu'r olaf hun:
 Pymtheg mlwydd, mewn elir lyth'renau,
 Oedd i wel'd ar Arch pob un,
 Pan eu rhoddwyd lawr i orwedd,—
 Dyma'r diwedd i bob dyn.
18. Mil, wyth cant, ac un a deugain,
 Ydoedd oed ein Harglwydd cu,
 Pan yr aethant mewn i wledda
 I'r Baradwys hyfryd fry;
 Mis Mehefin, cwrdd a'r terfyn
 Wnaethant hwy bob un o'r tri:
 Am dduwioledeb mewn prysurdeb,
 Yma'n benaf oedd ei cri.

19. 'N rhwym mewn cystudd gwelwyd Isaac,
 Ond o'r diwedd aeth yn rhydd,
 Rhodd ffarwel i bawb o'i deulu,
 Pan ddaeth y pedwarydd dydd;
 Ar y chweched dydd ar hugain,
 Elizabeth a gafodd wŷs;
 Yn mhen deuddydd etto'n rhagor,
 Hefyd fe ganlynodd Rees.
20. Cyrhaeddasant sicrwydd gobaith,
 Ni raid ofni gelyn mwy;
 Gwisgant byth eu gwynion ynau,
 Drwy rinweddau marwol glwy:
 Cyd stâd ydynt a'r angelion,
 Hefyd maent yn blant i Dduw;
 Er bod wedi haeddu marw,
 Cant eu cadw byth yn fyw.
21. Aml teithient i'r oedfäon,
 A'r ysgolion yn y byd;
 Dysgu pynciau ac adnodau,
 Oedd eu pleser bron i gyd:
 Anfon eirchion yn y dirgel,
 Ac ar gyhoedd wnaent i'r lan;
 Dagrau lifau dros eu gruddiau,
 'N gwaeddu 'nabod Iesu'n rhan.
22. Canu hymnau wrth tyn'd adre',
 Wnaent, ac angau'n d'od yn mlaen;
 Ond maent heddyw mewn gwell hwyliau,
 A phereiddiach yw eu cân:
 Un o honynt a ddywedai
 Y dysgwyliau hyd ei fedd,
 Wrth ei borth gan dd'od y deau,
 Ac a llon'd ei law o hedd.

23. A'i fraich gadarn fe a'm harwain,
 Nes cyrhaeddwyf fyny fry
 Mewn i'r ardal lle ni chlywir
 Neb yn achwyn, "claf wyf fi."
 Byth yn berffaith cyd-folianant,
 Ac nis gallant farw mwy;
 O, am gymhorth i weddio,
 Am fyn'd yno atynt hwy.
24. Mae ein dyddiau oll yn werthfawr,
 Ac yn fyr, nis gwyddom ddim,
 P'un a fyddwn byw y foru,
 Er bod heddyw yn ein grym:
 Nerth i lefain mewn gwirionedd,
 Cyn bo'n hadeg wedi myn'd,
 Am adnabod Brawd fo'n glynu,
 Pan yn cefnu bydd pob ffrynd.
25. Wedi myn'd i'r glyn y byddwn,
 Ac ni wyddom ddim pa bryd;
 Gorfod gado'r pethau welir,
 A phob cysur sy'n y byd:
 A gwynebu'r farn rhaid ini—
 O, am grynu yn ein lle,
 Fel y gallom yn ddi-wridio,
 Fyned yno'i gwrdd ag E'.
26. Dydd y farn sy'n d'od yn brysur,
 Ffo, bechadur, at y gwr
 Ddichon ddal dy ben i fyny,
 Pan yn croesi rhydiau'r dwr:
 Os ei 'nabod cyn wynebu
 'R hen Iorddonen ddofn, ddu,
 Fe geir canu clod i'r Iesu,
 'N ol myn'd i'r ardaloedd fry.

27, 'N awr 'rwy'n myn'd i roddi fyny,
 Nid gwiw imi fod yn faith;
 Er mae hwy sydd wedi blaenu,
 Ninnau ydym ar ein taith:
 Maent yn awr yn mynwes Iesu,
 'R ochr draw tu fewn i'r llen;
 Meddu crefydd fyddo'n arddel
 Gaffom ninnau oll—Amen.

Y gwelltyn sydd yn wyrddlas nawr,
 A wywa ac a dorir lawr;
 A'i flod'yn hardd a gwymp i gyd,
 A phawb raid fyn'd i'r bythol fyd.

Er tegwch a phrydferthwch gwedd,
 Daw angau glâs â'i waedlyd gledd,
 Ac fe rydd ini farwol glwy,—
 Rhaid myn'd, ac ni ddychwelwn mwy.

